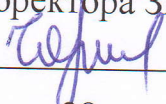

Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова

Кафедра терапевтичної стоматології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

В.о. проректора ЗВО з наукової роботи,

 Валентина ЧОРНА

« 28 » серпня 2026 року

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

ОК 9 СУЧАСНА СТОМАТОЛОГІЯ: ІНТЕГРОВАНІЙ КУРС

підготовки доктора філософії

на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти

галузі знань I Охорона здоров'я та соціальне забезпечення

(шифр і назва галузі знань)

спеціальності I1 Стоматологія

(шифр і назва спеціальності)

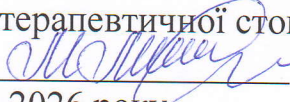
Робоча програма з дисципліни «Сучасна стоматологія: інтегрований курс»
підготовки фахівців третього освітньо-наукового рівня вищої освіти
« 26 » серпня 2026 року 18 с.

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

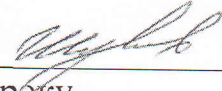
к.мед.н, доцент закладу вищої освіти Наталія ГАДЖУЛА,
д.мед.н., професор закладу вищої освіти Марія ШІНКАРУК-ДИКОВИЦЬКА

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри терапевтичної стоматології

Протокол № 1 від « 26 » серпня 2026 року

Завідувачка кафедри терапевтичної стоматології,
Професор ЗВО Марія ШІНКАРУК-ДИКОВИЦЬКА
« 26 » серпня 2026 року

Схвалено методичною радою
« 27 » серпня 2026 року Протокол № 1

Голова, професор ЗВО Сергій ШУВАЛОВ
« 27 » серпня 2026 року

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни “Сучасна стоматологія: інтегрований курс” складена відповідно до освітньо-наукової програми (ОНП) Стоматологія 2026 р., третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова, Стандарту вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня, галузі знань І (22) Охорона здоров'я та соціальне забезпечення, спеціальності 221 Стоматологія, введеного в дію наказом Міністерства освіти і науки України № 1023 від 15.11.2022 р.

1. Опис навчальної дисципліни (анотація)

Освітньо-науковий рівень вищої освіти передбачає здобуття особою теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем стоматології, застосування методології наукової та педагогічно-організаційної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення (Закон України “Про вищу освіту”, 2014; Стандарт вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальності ІІ (221) Стоматологія, 2022).

Аспіранту винесені питання на формування понять, принципів, концепцій, що стосуються органів і тканин щелепно-лищевої ділянки людини та його впливу на організм людини, їх використання для пояснення фактів та прогнозування результатів наукових досліджень у сфері стоматології.

Статус навчальної дисципліни: обов'язкова, цикл професійної підготовки.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є профілактика, діагностика, клінічні особливості та комплексне лікування різних патологічних станів у стоматології.

Міждисциплінарні зв'язки: відповідно до навчального плану, вивчення навчальної дисципліни «Сучасна стоматологія: інтегрований курс» здійснюється на основі знань, здобутих аспірантами на другому (магістерському) рівні вищої освіти, та інтегрується з дисциплінами освітньо-наукового рівня підготовки. Дисципліна «Філософія науки, академічна доброчесність та етика дослідника» формує уявлення про наукову картину світу, принципи доказовості та методологію наукового пізнання, що є основою для обґрунтування сучасних стоматологічних концепцій, а також забезпечує формування етичних стандартів діяльності дослідника та лікаря-стоматолога. Дисципліни «Англійська мова в академічній та дослідницькій діяльності» та «Українська наукова мова» створюють мовне підґрунтя для опрацювання світових наукових джерел, підготовки наукових публікацій та представлення результатів досліджень у галузі стоматології. Дисципліни «Медична етика та деонтологія», «Біоетичні та медико-правові основи наукових досліджень» та «Соціальна психологія» забезпечують розуміння етичних, правових, соціальних і комунікативних аспектів професійної стоматологічної діяльності. У свою чергу, ОК «Сучасна стоматологія: інтегрований курс» формує теоретичне та методологічне підґрунтя для поглибленого вивчення спеціалізованих дисциплін, зокрема «Терапевтична стоматологія», «Хірургічна стоматологія», «Ортопедична стоматологія», «Стоматологія дитячого віку» та «Ортодонтія», забезпечуючи інтеграцію сучасних діагностичних, профілактичних і лікувальних підходів у різних напрямках стоматології. Зміст дисципліни також пов'язаний із вибірковими освітніми компонентами. «Клінічна фармакологія та побічна дія ліків», «Клінічна фізіологія, патофізіологія, медична генетика», «Клінічна біохімія та мікробіологія» та «Клінічна морфологія» поглиблюють знання про механізми розвитку та патогенез стоматологічних захворювань, а також механізми дії лікарських засобів. «Цифрові технології у стоматології» забезпечують інтеграцію сучасних цифрових та інформаційних технологій у стоматологічну практику. «Фармакотерапія стоматологічних захворювань» та «Біобезпека та інфекційний контроль» формують міждисциплінарні компетентності щодо безпечного та ефективного надання стоматологічної допомоги. «Дентальна імплантація» забезпечує зв'язок із сучасними

напрямами хірургічної та ортопедичної стоматології, «Клінічна гнатологія та дисфункції скронево-нижньощелепного суглоба» – із сучасними підходами до діагностики та лікування функціональних порушень зубощелепної системи, а «Психогігієна у стоматології» – інтеграцію психологічних аспектів із клінічною стоматологічною практикою.

Таким чином, дисципліна «Сучасна стоматологія: інтегрований курс» забезпечує взаємозв'язок загальнонаукової, гуманітарної, методологічної та професійної підготовки аспіранта, наступність освітніх компонентів та цілісність формування наукових і клінічних компетентностей.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни:

2.1. Метою викладання навчальної дисципліни “Сучасна стоматологія: інтегрований курс” є здобуття аспірантами знань, навичок та вмінь у сфері захворювань щелепно-лицевої ділянки, достатніх для виконання оригінального наукового дослідження, отримання нових фактів та їх впровадження у практичну медицину та інші сфери життя.

2.2. Основними завданнями вивчення дисципліни “Сучасна стоматологія: інтегрований курс” є формування системи знань, професійних умінь і навичок, необхідних для розв’язання значущих проблем у сфері професійної діяльності, науки та/або інновацій.

2.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання освітньо-наукової програми “Стоматологія” галузі знань І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення, спеціальності ІІ Стоматологія.

Згідно з вимогами ОНП третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальності ІІ Стоматологія дисципліна “Сучасна стоматологія: інтегрований курс” забезпечує набуття аспірантами наступних програмних компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК): Здатність продукувати нові ідеї, розв’язувати комплексні проблеми стоматології і дотичні міждисциплінарні проблеми, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК03. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК04. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК05. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК06. Здатність аналізувати інформацію та приймати обґрунтовані професійні рішення.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК01. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в стоматології і дотичних до неї суміжних напрямів медицини і можуть бути опубліковані у провідних міжнародних наукових виданнях.

СК02. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проєкти в сфері стоматології та дотичні до них міждисциплінарні проєкти.

СК04. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність зі спеціальності «Стоматологія» у закладах вищої освіти.

СК05. Здатність генерувати нові ідеї щодо розвитку теорії та практики стоматології, виявляти проблеми, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру в галузі охорони здоров'я, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень в стоматології.

СК06. Здатність застосовувати сучасні цифрові технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та навчальній діяльності.

СК07. Здатність критично аналізувати, оцінювати і синтезувати нові та комплексні ідеї у сфері стоматології та з дотичних міждисциплінарних питань.

СК10. Здатність до впровадження нових знань (наукових даних) в науку, освіту та інші сектори суспільства.

СК11. Здатність брати участь у нарадах, професійних об'єднаннях, наукових конференціях, форумах, конгресах, засіданнях наукових товариств, стажуваннях та мобільності.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна:

“Сучасна стоматологія: інтегрований курс” як навчальна дисципліна закладає фундамент для формування в подальшому інтегративних кінцевих програмних результатів навчання згідно з освітньо-науковою програмою третього (освітньо-наукового) рівня “Стоматологія” галузі знань І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення спеціальності ІІ Стоматологія, а саме:

РН01. Мати концептуальні та методологічні знання зі стоматології та на межі предметних областей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, отримання нових знань та/або здійснення інновацій.

РН02. Глибоко розуміти загальні принципи та методи наук про здоров'я людини, основні тенденції їх розвитку, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних наукових розвідках у сфері стоматології та у викладацькій практиці.

РН03. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень та прикладні проблеми стоматології державною та іноземними мовами, оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях.

РН06. Застосовувати загальні принципи та методи досліджень у сфері охорони здоров'я, а також сучасні методи та інструменти, цифрові технології та спеціалізоване програмне забезпечення для провадження досліджень у сфері стоматології.

РН07. Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проєкти медичної направленості, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі проблеми у сфері медицини.

РН09. Планувати і виконувати дослідження зі стоматології та з дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів та дотриманням норм професійної і академічної етики, біоетики, належної клінічної практики (GMP), критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань.

РН10. Розробляти та досліджувати моделі процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у сфері стоматології та у дотичних міждисциплінарних напрямах.

РН11. Впроваджувати результати наукових досліджень в освітній процес, медичну практику та суспільство.

3. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Дисципліна	Модулі	Загальна кількість годин	Кредити ЄКТС	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
Сучасна стоматологія: інтегрований курс	Модуль 1	150	5,0	20	50	80

Примітка: 1 кредит ЄКТС становить 30 академічних годин. Аудиторне навантаження – 46,7%. СРА – 53,3%. Навчальна дисципліна вивчається аспірантами на 1-му році навчання (1-2 семестри), є одномодульною, завершується диференційованим заліком.

4. Структура навчальної дисципліни

Тема	Всього	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
Тема 1. Методи діагностики каріозних і некаріозних уражень твердих тканин зубів (клінічні, інструментальні, цифрові). Принципи профілактики та лікування. Планування комплексного лікування пацієнтів із множинними некаріозними ураженнями (клінічний розбір). <i>СР 1. Каріозні та некаріозні ураження твердих тканин зубів: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, принципи профілактики та лікування.</i>	6	-	2	4
Тема 2. Інноваційні підходи до відновлення зубів: мінімально інвазивне препарування, біоміметичні методи реставрації. <i>СР 2. Новітні методи реставрації твердих тканин зуба. Біоміметична стоматологія як міждисциплінарний напрям: сучасні наукові підходи.</i>	6	-	2	4
Тема 3. Естетична стоматологія: цифрові протоколи (DSD, 3D-моделювання), цифрове визначення кольору. Художня реставрація фронтальної та бокової групи зубів. Вініри. Сучасні реставраційні техніки та інноваційні матеріали (нанокомпозити, ормокери, біоактивні композити).	2	-	2	-
Тема 4. Діагностика та лікування пульпіту: біологічний (біокерамічні матеріали, клітинні технології, тканинна інженерія), хірургічний та комбінований методи. <i>СР 3. Пульпіт: сучасні уявлення про патогенез, роль мікробного біофільму та імунологічні аспекти.</i>	6	-	2	4
Тема 5. Діагностика апікального періодонтиту: конусно-променева комп'ютерна томографія, мікро-КТ у наукових дослідженнях, молекулярно-біологічні та імунологічні маркери. <i>СР 4. Періодонтит: патофізіологія, сучасні діагностичні та терапевтичні підходи.</i>	6	-	2	4
Тема 6. Нові підходи в ендодонтії: лазерна та фотодинамічна терапія, нанотехнології, сучасні методи обтурації, мікрохірургія. Повторне ендодонтичне лікування: 3D-навігаційні системи, біологічні методи терапії заапикальних уражень. Клінічний аналіз складних випадків. <i>СР 5. Сучасні технології в ендодонтичному лікуванні: механічна та медикаментозна</i>	6	-	2	4

<i>обробка корневих каналів, іригаційні системи, лазерні технології.</i>				
Тема 7. Класифікації хвороб пародонта (AAP/EFP 2017): порівняльний аналіз та сучасні діагностичні алгоритми. Біомаркери в діагностиці пародонтиту: сучасні підходи та перспективи. <i>CP 6. Роль мікробіому порожнини рота в розвитку стоматологічних хвороб: дані метагеноміки.</i>	7	1	2	4
Тема 8. Пародонтит і системні захворювання: патогенетичні імунomodulatory механізми та міждисциплінарні стратегії лікування. <i>CP 7. Сучасні підходи до діагностики та лікування пародонтиту.</i>	7	1	2	4
Тема 9. Фармакотерапія в пародонтології: персоналізований підхід, локальні системи доставки лікарських засобів, пробіотики. Ведення ендо-періоуражень. <i>CP 8. Персоналізована стоматологія: генетичні предиктори стоматологічних хвороб та індивідуалізація лікування.</i> <i>CP 9. Сучасні системи доставки лікарських засобів у стоматології, біоактивні системи та перспективи персоналізованої фармакотерапії.</i>	10	-	2	8
Тема 10. Регенеративна та хірургічна пародонтологія: біоматеріали, PRF/PRP, клітинні технології, мікрохірургічні техніки. <i>CP 10. Регенеративна медицина в стоматології: тканинна інженерія, клітинні технології, біоматеріали.</i>	8	2	2	4
Тема 11. Інтеграція пародонтології та ортопедії: цифрове планування, протоколи шинування. <i>CP 11. Сучасні ортопедичні підходи до стабілізації зубів при захворюваннях пародонта: шинування, оклюзійна корекція та цифрове планування.</i>	6	-	2	4
Тема 12. Фізіотерапевтичні методи в стоматології: лазери, фотодинамічна терапія, плазмотерапія, Vector-терапія, озонотерапія. <i>CP 12. Лазерні технології в стоматології.</i>	6	-	2	4
Тема 13. Аутоінфекційні, травматичні, мікотичні та ерозивно-виразкові ураження СОПР: етіологія, патогенез, сучасні методи діагностики та нові підходи до лікування. <i>CP 13. Захворювання слизової оболонки порожнини рота: діагностичні алгоритми та сучасні методи терапії.</i>	7	1	2	4

Тема 14. Системні та аутоімунні захворювання слизової оболонки порожнини рота: патогенетичні механізми, біомаркери у слині, таргетна терапія та особливості лікування пацієнтів із поліпрагмазією.	3	1	2	-
Тема 15. Невідкладні стани в стоматології: патогенез алергічних реакцій, генетична схильність, профілактика. <i>СР 14. Міждисциплінарні аспекти лікування пацієнтів із супутньою соматичною патологією та роль міждисциплінарної команди у стоматології. Невідкладні стани в стоматології: клінічні алгоритми.</i>	6	-	2	4
Тема 16. Передракові захворювання слизової оболонки порожнини рота та червоної кайми губ: цитогенетичні та імуногістохімічні маркери, рання діагностика (liquid biopsy). <i>СР 15. Передракові стани та онкопатологія слизової оболонки порожнини рота та червоної кайми губ: liquid biopsy та інші методи ранньої діагностики.</i>	6	-	2	4
Тема 17. Лабораторні методи у стоматологічних дослідженнях: протеоміка, метагеноміка, метаболоміка, in vitro / in vivo моделі.	2	-	2	-
Тема 18. Цифрові технології в сучасній стоматології: CAD/CAM, 3D-друк, навігаційні хірургічні системи. <i>СР 16. Цифрова стоматологія: інтеграція CAD/CAM, 3D-друку, цифрового моделювання та навігаційних технологій у терапевтичній, хірургічній та ортопедичній стоматології.</i> <i>СР 17. Сучасні методи відновної хірургії обличчя.</i>	16	6	2	8
Тема 19. Дентальна імплантація як інтегративний напрям: міждисциплінарні аспекти, сучасні тенденції. Сучасні підходи до дентальної імплантації: цифрове планування, навігаційна хірургія. Особливості протезування на імплантатах. Сучасне матеріалознавство в ортопедичній стоматології. <i>СР 18. Ортопедичні матеріали для виготовлення незнімних безметалевих конструкцій: 3D-друк та фрезерування.</i>	12	6	2	4
Тема 20. Інтегрований підхід до діагностики та комплексного лікування стоматологічних захворювань: міждисциплінарна взаємодія, персоналізація лікування та клінічний аналіз складних випадків.	2	-	2	-

Тема 21. Цифрові технології в діагностиці та плануванні стоматологічного лікування: внутрішньоротове сканування, цифрова фотографія, 3D-візуалізація, СВСТ, цифрова інтеграція клінічних даних та спеціалізоване програмне забезпечення.	2	-	2	-
Тема 22. Сучасні технології стоматологічних досліджень: цифрова морфометрія, 3D-моделювання, обробка та візуалізація експериментальних і клінічних даних.	2	-	2	-
Тема 23. Впровадження результатів наукових досліджень у стоматологічну практику: доказовість, оцінка ефективності інноваційних методів та сучасні підходи до їх практичного застосування. <i>СР 19. Міжнародні клінічні протоколи (EFP, ESE, AAE, NICE), методологія клінічних досліджень, принципи доказової медицини, біоетика та академічна доброчесність.</i>	6	-	2	4
Тема 24. Клінічна гнатологія та дисфункції скронево-нижньощелепного суглоба: сучасні методи функціональної діагностики, оклюзійний аналіз, цифрове планування та міждисциплінарні підходи до лікування. <i>СР 20. Сучасні підходи до діагностики та лікування дисфункцій скронево-нижньощелепного суглоба.</i>	8	2	2	4
Тема 25. Диференційований залік.	2	-	2	-
УСЬОГО	150	20	50	80

5. Темі лекцій

№ з/п	Тема лекції	Кількість годин
1.	Сучасні концепції діагностики та лікування захворювань пародонту: мікробіологічні, імунологічні та регенеративні підходи.	2
2.	Захворювання слизової оболонки порожнини рота: діагностичні алгоритми, роль імунної системи та новітні методи терапії.	2
3.	Сучасні підходи до дентальної імплантації: цифрове планування, навігаційна хірургія.	2
4.	Регенеративні методики в хірургічній стоматології: остеопластика, фактори росту, PRF/PRP.	2
5.	Новітні технології в щелепно-лицевій хірургії: 3D-друк кісткових трансплантатів, особливості комп'ютерно-томографічних досліджень при травмі голови.	2
6.	Сучасні методи відновної хірургії обличчя.	2
7.	Сучасні погляди на патологію та діагностику порушень скронево-нижньощелепного суглоба, методи лікування.	2
8.	Застосування CAD/CAM технологій в ортопедичній стоматології.	2
9.	Особливості протезування на імплантатах.	2
10.	Сучасне матеріалознавство в ортопедичній стоматології.	2
	Усього	20

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Тема практичного заняття	Кількість годин
1.	Методи діагностики каріозних і некаріозних уражень твердих тканин зубів (клінічні, інструментальні, цифрові). Принципи профілактики та лікування. Планування комплексного лікування пацієнтів із множинними некаріозними ураженнями (клінічний розбір).	2
2.	Інноваційні підходи до відновлення зубів: мінімально інвазивне препарування, біоміметичні методи реставрації.	2
3.	Естетична стоматологія: цифрові протоколи (DSD, 3D-моделювання), цифрове визначення кольору. Художня реставрація фронтальної та бокової групи зубів. Вініри. Сучасні реставраційні техніки та інноваційні матеріали (нанокомпозити, ормокери, біоактивні композити).	2
4.	Діагностика та лікування пульпіту: біологічний (біокерамічні матеріали, клітинні технології, тканинна інженерія), хірургічний та комбінований методи.	2
5.	Діагностика апікального періодонтиту: конусно-променева комп'ютерна томографія, мікро-КТ у наукових дослідженнях, молекулярно-біологічні та імунологічні маркери.	2
6.	Нові підходи в ендодонтії: лазерна та фотодинамічна терапія, нанотехнології, сучасні методи obturaції, мікрохірургія. Повторне ендодонтичне лікування: 3D-навігаційні системи, біологічні методи терапії заапикальних уражень. Клінічний аналіз складних випадків.	2
7.	Класифікації хвороб пародонта (AAP/EFP 2017): порівняльний аналіз та сучасні діагностичні алгоритми. Біомаркери в діагностиці пародонтиту: сучасні підходи та перспективи.	2
8.	Пародонтит і системні захворювання: патогенетичні імуномодулюючі механізми та міждисциплінарні стратегії лікування.	2
9.	Фармакотерапія в пародонтології: персоналізований підхід, локальні системи доставки лікарських засобів, пробіотики. Ведення ендодонтичних уражень.	2
10.	Регенеративна та хірургічна пародонтологія: біоматеріали, PRF/PRP, клітинні технології, мікрохірургічні техніки.	2
11.	Інтеграція пародонтології та ортопедії: цифрове планування, протоколи шинування.	2
12.	Фізіотерапевтичні методи в стоматології: лазери, фотодинамічна терапія, плазмотерапія, Vector-терапія, озонотерапія.	2
13.	Аутоінфекційні, травматичні, мікотичні та ерозивно-виразкові ураження СОПР: етіологія, патогенез, сучасні методи діагностики та нові підходи до лікування.	2
14.	Системні та аутоімунні захворювання слизової оболонки порожнини рота: патогенетичні механізми, біомаркери у слині, таргетна терапія та особливості лікування пацієнтів із поліпрагмазією.	2
15.	Невідкладні стани в стоматології: патогенез алергічних реакцій, генетична схильність, профілактика.	2
16.	Передракові захворювання слизової оболонки порожнини рота та червоної кайми губ: цитогенетичні та імуногістохімічні маркери, рання діагностика (liquid biopsy).	2
17.	Лабораторні методи у стоматологічних дослідженнях: протеоміка, метагеноміка, метаболоміка, in vitro / in vivo моделі.	2

18.	Цифрові технології в сучасній стоматології: CAD/CAM, 3D-друк, навігаційні хірургічні системи.	2
19.	Дентальна імплантація як інтегративний напрям: міждисциплінарні аспекти, сучасні тенденції.	2
20.	Інтегрований підхід до діагностики та комплексного лікування стоматологічних захворювань: міждисциплінарна взаємодія, персоналізація лікування та клінічний аналіз складних випадків.	2
21.	Цифрові технології в діагностиці та плануванні стоматологічного лікування: внутрішньоротове сканування, цифрова фотографія, 3D-візуалізація, СВСТ, цифрова інтеграція клінічних даних та спеціалізоване програмне забезпечення.	2
22.	Сучасні технології стоматологічних досліджень: цифрова морфометрія, 3D-моделювання, обробка та візуалізація експериментальних і клінічних даних.	2
23.	Впровадження результатів наукових досліджень у стоматологічну практику: доказовість, оцінка ефективності інноваційних методів та сучасні підходи до їх практичного застосування.	2
24.	Клінічна гнатологія та дисфункції скронево-нижньощелепного суглоба: сучасні методи функціональної діагностики, оклюзійний аналіз, цифрове планування та міждисциплінарні підходи до лікування.	2
25.	Диференційований залік.	2
	Усього	50

7. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	ТЕМА	Кількість годин
1.	Каріозні та некаріозні ураження твердих тканин зубів: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, принципи профілактики та лікування.	4
2.	Новітні методи реставрації твердих тканин зуба. Біоміметична стоматологія як міждисциплінарний напрям: сучасні наукові підходи.	4
3.	Пульпіт: сучасні уявлення про патогенез, роль мікробного біофільму та імунологічні аспекти.	4
4.	Періодонтит: патофізіологія, сучасні діагностичні та терапевтичні підходи.	4
5.	Сучасні технології в ендодонтичному лікуванні: механічна та медикаментозна обробка кореневих каналів, іригаційні системи, лазерні технології.	4
6.	Роль мікробіому порожнини рота в розвитку стоматологічних хвороб: дані метагеноміки.	4
7.	Сучасні підходи до діагностики та лікування пародонтиту.	4
8.	Персоналізована стоматологія: генетичні предиктори стоматологічних хвороб та індивідуалізація лікування.	4
9.	Сучасні системи доставки лікарських засобів у стоматології, біоактивні системи та перспективи персоналізованої фармакотерапії.	4
10.	Регенеративна медицина в стоматології: тканинна інженерія, клітинні технології, біоматеріали.	4
11.	Сучасні ортопедичні підходи до стабілізації зубів при захворюваннях пародонта: шинування, оклюзійна корекція та цифрове планування.	4
12.	Лазерні технології в стоматології.	4

13.	Захворювання слизової оболонки порожнини рота: діагностичні алгоритми та сучасні методи терапії.	4
14.	Міждисциплінарні аспекти лікування пацієнтів із супутньою соматичною патологією та роль міждисциплінарної команди у стоматології. Невідкладні стани в стоматології: клінічні алгоритми.	4
15.	Передракові стани та онкопатологія слизової оболонки порожнини рота та червоної кайми губ: liquid biopsy та інші методи ранньої діагностики.	4
16.	Цифрова стоматологія: інтеграція CAD/CAM, 3D-друку, цифрового моделювання та навігаційних технологій у терапевтичній, хірургічній та ортопедичній стоматології.	4
17.	Сучасні методи відновної хірургії обличчя.	4
18.	Ортопедичні матеріали для виготовлення незнімних безметалевих конструкцій: 3D-друк та фрезерування.	4
19.	Міжнародні клінічні протоколи (EFP, ESE, AAE, NICE), методологія клінічних досліджень, принципи доказової медицини, біоетика та академічна доброчесність.	4
20.	Сучасні підходи до діагностики та лікування дисфункцій скронево-нижньощелепного суглоба.	4
	Усього	80

8. Індивідуальні завдання: підготовка доповідей до участі у наукових заходах, реферативних конференціях, тренінгах. Наукове практичне дослідження або огляд наукової літератури з актуальних проблем стоматології, написання тез доповідей або статей за результатами роботи, участь у клінічних розборах, науково-практичних конференціях, засіданнях, засвоєння ключових методів діагностики, засвоєння основних принципів надання стоматологічної допомоги.

9. Завдання для самостійної роботи: самостійна робота включає теоретичну підготовку до практичних занять, опанування практичними навичками відповідно до теми та практичній меті, самостійне здобуття знань за темами, які не входять до плану аудиторних занять, аналіз та узагальнення інформації при підготовці до підсумкових занять з модулів дисципліни та підсумкового контролю з дисципліни.

1. Опрацювання практичних навичок з тем, які не входять до плану аудиторних занять.
2. Опанування навичок з інноваційних технологій в стоматології.
3. Підготовка та проведення клінічних розборів тематичних пацієнтів.
4. Моделювання клінічних / експериментальних тематичних ситуацій.
5. Підготовка презентацій для інформативних повідомлень з актуальних питань дисципліни на практичних заняттях.

10. Форма та методи навчання:

Форма навчання: очна (денна, вечірня), заочна. В умовах воєнного стану, надзвичайних ситуацій або надзвичайного стану (особливого періоду) форма здобуття освіти встановлюється згідно рішень органів виконавчої влади, ВЦА, місцевого органу управління освіти та Вінницького національного медичного університету для створення безпечного освітнього середовища.

Методи навчання, спрямовані на активне навчання, критичний аналіз та інтеграцію знань:

1. Інтерактивні та проблемно-орієнтовані методи. Case Study складних клінічних випадків та за умов мультиморбідності. Проблемно-орієнтоване навчання: формулювання клінічних та наукових проблем, які вирішуються з використанням доказової бази. Семінари-дискусії: аналіз та критична оцінка останніх публікацій у провідних рецензованих медичних

журналах.

2. Дослідницько-орієнтовані методи: розробка дизайну дослідження відповідно до наукового інтересу здобувача. Пошук, відбір статей та синтез доказів відповідно до теми заняття.

3. Гостьові лекції/вебінари: залучення фахівців-практиків та вчених, які представляють інноваційні методи в стоматології.

Засоби навчання, спрямовані на активне навчання, критичний аналіз та інтеграцію знань:

1. Платформи для організації навчання (Microsoft Teams): розміщення клінічних кейсів, презентацій тощо. Системи відеоконференцій (Zoom, MS Teams).

2. Електронні бібліотеки й клінічні ресурси (PubMed, Scopus, Web of Science, Cochrane Library, NEJM Clinical Case). Клінічні довідники та протокольні ресурси: UpToDate, BMJ Best Practice, Medscape, національні протоколи МОЗ. Електронна бібліотека ВНМУ.

3. Цифрова клінічна діагностика та візуалізація: перегляд медичних зображень у форматі DICOM (КТ/МРТ, рентгенограми).

4. Віртуальні пацієнти / сценарії для відпрацювання клінічного мислення та тактики ведення (Body Interact)

5. Інструменти для наукової роботи (SPSS, Excel): аналіз результатів клінічних та експериментальних досліджень. Бібліографічні менеджери: Mendeley, Zotero, EndNote – оформлення посилань, робота з літературою.

6. Платформи для наукометрії: профілі ORCID, Google Scholar, ResearchGate, Scopus Author ID – для роботи над публікаційним профілем.

7. Цифрові інструменти комунікації й зворотного зв'язку: інтерактивні сервіси (Mentimeter, Slido, Kahoot): експрес-тестування, обговорення клінічних рішень, анонімний фідбек.

11. Методи контролю та критерії оцінювання:

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до цілей і завдань теми та спрямований на оцінювання рівня сформованості клініко-аналітичних, дослідницьких і професійно-комунікативних компетентностей здобувачів.

У межах поточного контролю застосовуються такі методи:

- тестування та письмове/усне опитування з акцентом на аналіз клінічних ситуацій;
- розв'язання проблемно-орієнтованих завдань, що передбачають обґрунтування клінічних рішень на основі доказової медицини;
- контроль і експертна оцінка практичних навичок, зокрема інтерпретації результатів лабораторних та інструментальних досліджень;
- аналіз клінічних кейсів із формуванням аргументованих клініко-наукових висновків.

Оцінювання результатів поточного контролю здійснюється за традиційною п'ятибальною шкалою відповідно до чинного Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова.

Підсумковий контроль засвоєння дисципліни проводиться у формі диференційованого заліку у другому семестрі на завершальному практичному занятті. Підсумкове оцінювання передбачає:

- усну відповідь на теоретичне питання з елементами критичного аналізу сучасних наукових і клінічних джерел;
- вирішення інтегрованого проблемного завдання, що потребує обґрунтування діагностично-лікувальної тактики з позицій доказової та персоналізованої стоматології.

Контроль виконання самостійної роботи, яка передбачена в межах тем разом з аудиторною діяльністю, здійснюється під час поточного контролю на відповідних практичних заняттях.

Оцінювання засвоєння тем, винесених виключно на самостійну роботу і не охоплених аудиторними заняттями, проводиться під час диференційованого заліку та враховується в підсумковій оцінці з дисципліни.

Критерії оцінювання засвоєння теоретичних знань та виконання практичних навичок під час поточного, проміжного та підсумкового контролю

Оцінювання усної/письмової відповіді під час поточного контролю

Оцінка «**відмінно**»

Оцінка «**добре**»

Оцінка «**задовільно**»

Оцінка «**незадовільно**».

Оцінка «**відмінно**» виставляється аспіранту, який при відповіді на питання продемонстрував високий теоретичний рівень та орієнтується у практичній складовій питання.

Оцінка «**добре**» виставляється аспіранту, який при відповіді на питання допускає не більше 20% помилок (обсяг правильних відповідей 80-89%). Під час розв'язання бесіди надає правильні відповіді на більшість питань до тесту.

Оцінка «**задовільно**» виставляється аспіранту, який робить помилки не більш, ніж в 40% правильної відповіді (обсяг правильних відповідей 60,5-79%).

Оцінка «**незадовільно**» виставляється аспіранту, який відповідає вірно менше ніж на 70% правильної відповіді.

Оцінювання самостійної роботи

Оцінювання самостійної роботи аспіранта здійснюється під час поточного та підсумкового контролю засвоєння тем відповідного модулю або дисципліни на підставі оцінювання демонстрації виконання практичних навичок, усної відповіді на теоретичне питання, розв'язання ситуаційних задач, відповідно до тем для самостійного опанування.

Оцінювання усної відповіді під час підсумкового контролю (диференційований залік)

Оцінка «**відмінно**».

Оцінка «**добре**».

Оцінка «**задовільно**».

Оцінка «**незадовільно**».

12. Форма підсумкового контролю успішності навчання: Підсумковий контроль засвоєння дисципліни проводиться у вигляді диференційованого заліку після вивчення дисципліни в 2 семестрі.

Критерії оцінювання під час проведення диференційованого залікового заняття (проводиться згідно з розкладом занять):

Оцінка “відмінно” (80-71) виставляється у випадку, коли аспірант під час співбесіди та виконання отриманого завдання відповів на всі поставлені запитання з дисципліни у повному обсязі, може проілюструвати відповіді різноманітними прикладами; дає вичерпні, точні та ясні відповіді без будь-яких навідних питань; викладає матеріал без помилок; вільно вирішує задачі та виконує практичні завдання різного ступеню складності, самостійно генерує інноваційні ідеї. В межах діапазону балів оцінювання відбувається з урахуванням окремих несуттєвих неточностей.

Оцінка “добре” (70-61) виставляється за умови, коли аспірант під час співбесіди та виконання отриманого завдання добре відповідає і добре розуміє всі поставлені запитання з дисципліни, відповіді на питання викладає правильно, послідовно та систематично, але вони не є

вичерпними, хоча на додаткові питання аспірант відповідає без помилок; вирішує всі задачі і виконує практичні завдання, відчуваючи складнощі лише у найважчих випадках. В межах діапазону балів оцінювання відбувається з урахуванням окремих допущених помилок.

Оцінка “задовільно” (60-50) ставиться аспіранту на основі його знань всього змісту поставлених під час співбесіди запитань, виконав отримане завдання і продемонстрував задовільний рівень вмінь та розуміння. Аспірант спроможний вирішувати видозмінені (спрощені) завдання за допомогою навідних питань; вирішує задачі та виконує практичні навички, відчуваючи складнощі у простих випадках; не спроможний самостійно систематично викласти відповідь, але на прямо поставлені запитання відповідає правильно. В межах діапазону балів оцінювання відбувається з урахуванням кількості допущених помилок.

Оцінка “незадовільно” виставляється у випадках, коли знання і вміння аспіранта не відповідають вимогам “задовільної” оцінки.

13. Схема нарахування та розподіл балів, які отримують аспіранти:

Нарахування балів за дисципліну проводять згідно чинного Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова. Підсумковий контроль є диференційованим заліком, що проводиться на останньому занятті за розкладом. Максимальна кількість балів, яку може отримати аспірант під час контролю складає 80. Підсумковий контроль вважається зарахованим, якщо аспірант набрав не менше 50 балів. Оцінка за диференційований залік (диференційоване залікове заняття) відповідає шкалі: оцінка «5» - 80-71 бал, оцінка «4» - 70-61 бал, оцінка «3» 60-50 балів. Поточна успішність вираховується за весь курс вивчення дисципліни, середня арифметична оцінка переводиться у бали згідно 120-бальної шкали.

Отримані бали за поточну успішність та залікове заняття додаються і визначають оцінку з дисципліни. Ця сума відповідає фіксованій шкалі оцінок: оцінка «5» - 200-180 балів, оцінка «4» - 179-160 балів, оцінка «3» - 159-122 бали.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для диференційованого заліку
180-200	A	Відмінно
170-179,99	B	Добре
160-169,99	C	
141-159,99	D	Задовільно
122-140,99	E	
60-121,99	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-59,99	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

14. Методичне забезпечення:

1. Презентаційні та мультимедійні матеріали лекцій, підготовлені з урахуванням сучасних наукових даних, клінічних рекомендацій і принципів доказової медицини.
2. Робоча програма та силабус навчальної дисципліни.
3. Клінічні настанови: актуальні міжнародні та національні клінічні настанови й

рекомендації з терапевтичної стоматології, зокрема EFP, AAP та інших профільних професійних організацій.

4. Електронні бази даних: PubMed, Scopus, Web of Science, UpToDate, ScienceDirect.
5. Матеріали з академічної доброчесності та дослідницької етики.

Перелік навчального обладнання та технічних засобів навчання:

- комп'ютери з доступом до мережі Internet;
- стоматологічне обладнання та інструментарій кафедри терапевтичної стоматології, клінічних баз і науково-дослідної лабораторії ВНМУ;
- стоматологічні фантоми та симуляційне обладнання (Sim-scope);
- діагностичне обладнання для обстеження пацієнтів із захворюваннями зубів, пародонта та слизової оболонки порожнини рота.
- цифрові інструменти.

15. Рекомендована література

Основна (базова):

1. Матеріали лекцій кафедр терапевтичної, хірургічної та ортопедичної стоматології.
2. Терапевтична стоматологія: у 4 томах: підручник. Т.1. Пропедевтика терапевтичної стоматології / М. Ф. Данилевський, А. В. Борисенко, Л. Ф. Сідельнікова та ін.; за ред. А. В. Борисенка. - 4-е вид., випр. - К.: ВСВ «Медицина», 2020. – 456 с.
3. Терапевтична стоматологія: У 4-х томах: підручник. Т.2. Карієс. Пульпіт. Періодонтит. Ротовий сепсис. – 3-тє вид. Рекомендовано МОЗ / За ред. А.В. Борисенка. – К., 2020. – 592с.
4. Терапевтична стоматологія. Том 3. Захворювання пародонта: Підручник у 4 томах, том 3 присвячений захворюванням пародонта. Автори: М.Ф. Данилевський, А.В. Борисенко, М.Ю. Антоненко та інші; за редакцією А.В. Борисенка. Видання друге, перероблене і доповнене. – 2020. – 664 с.
5. Терапевтична стоматологія: у 4 томах. Том 4. Захворювання слизової оболонки порожнини рота: підручник / М.Ф. Данилевський, А.В. Борисенко, О.Ф. Несин та ін. – 2-е видання. – К. «Медицина». – 2021. – 640 с.
6. Щелепно-лицева хірургія: підручник / О.О. Тимофєєв. – 3-є видання. – Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина». – 2022. – 792 с. (чорно-білі) + 40 кольор.
7. Ортопедична стоматологія. Національний підручник: за ред проф. Рожка М.М., проф. Неспрядька В.П. 2020 Підручник / М.М. Рожко, В.П. Неспрядько, І.В. Палійчук та ін.: за ред М.М. Рожка, В.П. Неспрядька. – К. ВСВ «Медицина», 2020. – 720 с.

Допоміжна:

8. Пропедевтика терапевтичної стоматології. Навчально-методичний посібник / М.Ю. Гончарук-Хомин, О.Я. Білінський, І.Ю. Гангур. – 2024 року.
9. Терапевтична стоматологія: Захворювання пародонта : навчально-методичний посібник до практичних занять з терапевтичної стоматології / М. Ю. Гончарук-Хомин, М. І. Балега. – Ужгород, 2024. – 85 с.
10. Терапевтична стоматологія: Патологія пародонту та СОПР : навчально-методичний посібник до практичних занять з терапевтичної стоматології / Гончарук-Хомин М.Ю., Ньорба Бобиков М.М. – Ужгород, 2024. – 177 с.
11. Терапевтична стоматологія для лікарів-інтернів. Частина 1. Карієс та його ускладнення: навчальний посібник / П.М. Скрипников, К.О. Удальцова, В.І. Шинкевич, О.А. Писаренко, Л.М. Хавалкіна, Ю.В. Тимошенко, С.І. Геранін. – Полтава: Український національний офіс інтелектуальної власності та інновацій (УКРНОІВІ), 2023.
12. Практична пародонтологія: 2-е видання / Кеннет Ітон, Філіп Овер. – Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина». – 2023. – 335 с. (кольорові).
13. Клінічна пародонтологія та імплантологія за Ньюманом і Карранзою: 14-е видання: в 2-х томах, переклад / Майкл Г. Ньюман, Перрі Р. Клоккевольд, Сатіш Елангован та ін. – К.

«Медицина». – 2025. – 1543 с.

14. Профілактика стоматологічних захворювань: Підручник для підготовки студентів, лікарів-стоматологів-інтернів та практикуючих лікарів-стоматологів. Автори: Л.Ф. Каськова, Л.І. Амосова, О.О. Кулай та інші.
15. Кіцера Н. І., Ковальчук Л. Є., Рожко М. М. Генетична патологія і її стоматологічні прояви. Навчальний посібник для стоматологів, сімейних лікарів, генетиків. Івано-Франківськ – Львів. «Фоліант», 2021. – 240 с.
16. Медицина невідкладних станів. Екстрена (швидка) медична допомога: підручник / І.С. Зозуля, А.О. Волосовець, О.Г. Шекера та ін. – 5-е видання. – К. «Медицина». – 2023. – 560 с.
17. Кандидоз порожнини рота: діагностика і лікування / Фесенко В.І., Глазунов О.А. – «Новий світ-2000». – 2023. – 235 с.
18. Антибактеріальна терапія в стоматології / Петрова Т.А., Островська Г.Ю., Луценко Р.В. та ін. – «Магнолія». – 2023. – 296 с.
19. Клінічна фармакологія: навчальний посібник / М.В. Хайтович, Г.В. Зайченко, І.О. Афанасьева та ін. Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина». – 2024. – 335 с. (чорно-білі).
20. Фармакологія: підручник / І.В. Нековаль, Т.В. Казанюк. – 10-те вид., переробл. і доповн. – К.: ВСВ «Медицина», 2022. – 552 с.
21. Фармакологія за Рангом і Дейлом: пер. 9-го агл. вид. у 2 томах. Т.2 / Джеймс М. Ріттер, Род Флавер, Грем Гендерсон, Юн Конг Лоук, Девід Мак'юен, Гамфрі П. Ранг; наук. ред. пер. : Ганна Зайченко, Микола Хайтович. – К.: ВСВ «Медицина», 2022. – 342 с.
22. Фармакотерапія з фармакокінетикою: підручник для здобувачів закл. вищ. освіти / І. В. Кіреєв, О. О. Рябова, Н. В. Жаботинська та ін.; за ред. І. В. Кіреєва. — Самост. електр. вид. — Харків : НФаУ, 2023. — 378 с.
23. Фармакотерапія в нейростоматології: Навчальний посібник / Луценко Р.В., Капустник Ю.О., Сидоренко А.Г. – Львів: "Магнолія 2006", 2024. – 328 с.
24. Моделювання анатомічної форми зубів: підручник / П.С. Фліс, Т.М. Банних, А.М. Бібик, С.Б. Костенко. – 2-е видання, Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина». – 2025. – 352 (чорно-білі) + 20 кол.
25. Хірургічна стоматологія та щелепно-лицева хірургія дитячого віку: підручник / Л.Я. Яковенко, В.Г. Черкасов, І.Л. Чехова та ін. – 2-е видання. – Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина». – 2022. – 496 с. (кольор.).
26. Судова стоматологія: підручник / Б.В. Михайличенко, А.М. Біляков, В.В. Франчук. – Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина». - 2024. – 263 (ч-б) + 4 кол.
27. Техніка виготовлення знімних протезів: підручник / П.С. Фліс, Т.М. Банних. – 3-є видання, Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина». – 2024. – 264 (чорно-білі) + 32 кол.
28. Лабораторні етапи виготовлення ортопедичних конструкцій зубних протезів: навчально-наочний посібник / М.М. Рожко, Т.М. Дмитришин, І.В. Палійчук та ін. / Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина». – 2024. – 222 с. (кол.)
29. Propaedeutics of therapeutic dentistry. The textbook for higher education applicants of dental and foreign faculties of higher education institutions of Ministry of health of Ukraine/ I.M. Tkachenko, I.Y. Marchenko, M.A. Shundryk, Z.Y. Nazarenko, S.A. Pavlenko, O.V. Pavlenkova, A.I. Sydorova, Y.Y. Vodoriz, N.M. Brailko / "Magnolia 2006", 2023. – 423p.
30. Tetyana Zaporozhets, Olena Tkachenko, Svitlana Tryniak. Dental Physiology. Study manual in English.-Lviv: "Magnolia 2006", 2023. – 166 p.
31. Kaskova L.F., Yanko N.V. Preclinical manual of paediatric therapeutic dentistry. – Lviv: «Magnolia 2006», 2024. – 108 p.
32. Diagnosis and Management of Oral Mucosal Lesions. An Issue of Oral and Maxillofacial Surgery Clinics of North America / / by Neel Bhattacharyya (Editor), Donald Cohen (Editor), Elsevier; 1st Edition, 2023. – 240 p.

33. A Guide to Clinical Differential Diagnosis of Oral Mucosal Lesions / Michael W. Finkelstein; Emily Lancel; John W. Hellstein, 2023. – 95 p. <https://assets.ctfassets.net/nglyjmvvpp62/78XdWWzSRvvWBIaocvuJKL/b232c1ed3b75f84bdd6654e3669100/ce110.pdf>
34. Romanos G. E. Advanced Laser Surgery in Dentistry. – John Wiley & Sons, 2021.
35. Enno Schmidt. Diseases of the Oral Mucosa. – 2021. – 550 p. DOI: <https://doi.org/10.1007/978-3-030-82804-2>
36. Gehrig, Jill S, and Daniel E Shin. Foundations of Periodontics for the Dental Hygienist. Sixth edition. Burlington, MA: Jones & Bartlett Learning, 2023.

Нормативні документи:

1. Стандарт медичної допомоги «Анестезіологічне забезпечення в амбулаторній стоматології» (Наказ Міністерства охорони здоров'я України 27 березня 2025 року № 555).
2. Клінічна настанова, заснована на доказах «Анестезіологічне забезпечення в амбулаторній стоматології» (Наказ Міністерства охорони здоров'я України 27 березня 2025 року № 555).
3. Стандарт медичної допомоги «Карієс зубів» (Наказ Міністерства охорони здоров'я України 23 травня 2024 року № 869).
4. Клінічна настанова, заснована на доказах «Карієс зубів» (Наказ Міністерства охорони здоров'я України 23 травня 2024 року № 869).
5. Стандарти медичної допомоги «Дентоальвеолярна травма» (Наказ Міністерства охорони здоров'я України 17 лютого 2023 року № 314).
6. Стандарт медичної допомоги «Рациональне застосування антибактеріальних і антифунгальних препаратів з лікувальною та профілактичною метою» (Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 23.08.2023 № 1513).

ЕЛЕКТРОННІ РЕСУРСИ

1. Сайт кафедри <http://www.vnmu.edu.ua/кафедра-терапевтичної-стоматології>
2. Електронна адреса сайту бібліотеки університету: <http://www.library.vnmu.edu.ua>
3. Національна наукова медична бібліотека України: <http://www.library.gov.ua/>
4. Всесвітня організація охорони здоров'я <http://www.who.int/en/>
5. МОЗ України <https://moz.gov.ua/>
6. Центр громадського здоров'я МОЗ України <https://phc.org.ua/kontrol-zakhvoryuvan>
7. Електронний ресурс [http://dental-ss.org.ua/load/kniga_stomatologia/5]
8. Українська академія парадонтологів: <https://uaperio.org>
9. Українська асоціація парадонтологів: <https://aiukraine.com.ua>
10. Асоціація стоматологів України: <https://www.udenta.org.ua>
11. Англomовна текстова база даних медичних та біологічних публікацій: <http://www.pubmed.com>
12. Англomовний веб-ресурс для лікарів та інших професіоналів охорони здоров'я: <https://emedicine.medscape.com>